แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา

Approach for Agile Leadership Development of School Administrators

รัศมิ์ภสร ผาคำ (Rasphasorn Phakum)[1]* ดร.บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์ (Dr.Bunyarit Petwisit)**
ดร.วัลลภา อารีรัตน์ (Dr.Wallapha Ariratana)***

(Received: *April 16, 2025*; Revised: *May 9, 2025;* Accepted: *June 9, 2025*)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (mixed methods) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 322 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.989 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นด้วยเทคนิค PNI Modified ระยะที่ 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ประกอบด้วย กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบและยืนยันแนวทาง จำนวน 3 คน และกลุ่มผู้ประเมินแนวทางด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ด้วยแบบประเมินมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 3 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการทำงานแบบเครือข่าย สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการสร้างความไว้วางใจของทีมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านการทำงานแบบเครือข่าย ด้านการสร้างความไว้วางใจของทีม ด้านการปรับตัวตามสถานการณ์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ประกอบด้วย ชื่อแนวทาง หลักการแนวคิด วัตถุประสงค์ แนวทางพัฒนา และวิธีการปฏิบัติ มีผลการประเมิน ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

[1]*Corresponding author: rasphasorn.p@kkumail.com*

** นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*

**Student, Master of Education Program in Educational Administration and Quality Development, Faculty of Interdisciplinary Studies, Khon Kaen University*

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*

***Assistant Professor, Faculty of Interdisciplinary Studies, Khon Kaen University*

****รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*

****Associate Professor, Faculty of Interdisciplinary Studies, Khon Kaen University*

ABSTRACT

This research is mixed methods study which aimed to 1) study the current condition, the desirable conditions and the essential needs of Agile Leadership of Administrators and 2) to purpose Approach for Agile Leadership Development of School Administrators. The research was conducted in two phases. 1) The sample was composed of 322 school administrators and teachers using stratified random sampling and simple random sampling. The research tool was a five-point Likert scale questionnaire. The content validity values ranged from 0.66 to 1.00, and the overall reliability coefficient was 0.989. Data analysis included frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and needs assessment using the Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) technique. 2) The interview participants were six experts. Data were analyzed using content analysis. This phase included three experts who validated and confirmed the proposed guidelines, and three additional experts who evaluated the appropriateness, feasibility, and usefulness of the approaches using a five-point rating scale.

The results of study revealed that 1) the overall current conditions were high. It was found that Inspiration had the highest average, and the lowest average was found in Networking. The overall of desirable conditions were at the highest level. It was found that Inspiration had the highest average, and Trust had the lowest average. And the analysis of the essential needs index of Agile Leadership of Administrators found that $PNI_{Modified}$ ranked from highest to lowest were Networking, Trust, Adaptability, Having a Clear Vision and Inspiration.

2) Approach for Agile Leadership Development of School Administrators under the Secondary Education Service Area Office Loei Nongbualamphu consisted of name, concept, objective, approach and method. The result of approach evaluation found that the approach was suitability level is at the highest level, the feasibility level is at the high level, and the usefulness level is at the highest level.

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่ว แนวทางการพัฒนา
Keywords: Leadership, Agile leadership, Approach

บทนำ

นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 มุ่งหวังให้ผู้เรียน ทุกช่วงวัย ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค คุณภาพและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็น ตามบริบทของประเทศและสังคมโลก โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” ใช้หลักการมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วนที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มุ่งให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยและมีอาชีพที่มั่นคงในสังคมที่มุ่งเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัล [1] สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นองค์กรที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนคุณภาพสู่แรงงานในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สถานศึกษาต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทันการณ์ และมีประสิทธิภาพ ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมี

ทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญที่จะต้องพัฒนาส่วนนี้ให้เกิดกับผู้เรียน โดยการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมระบบต่าง ๆ จากผู้บริหาร ก็เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา ที่ผลิตผู้เรียนคุณภาพ ครูคุณภาพ ภายใต้กระบวนการจัดการศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ อันเป็นเป้าหมายการจัดการศึกษาของสังคมที่เกิดจากการนำสถานศึกษาของผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ต่อการเปลี่ยนแปลง มีทัศนคติที่เกื้อหนุนต่อการใช้ชีวิตในรูปแบบใหม่ของคนในสังคม ในทุกช่วงวัย พร้อมที่จะบริหารกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายต่าง ๆ เพื่อนำพาองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ

การที่องค์กรจะมีผู้นำที่มีประสิทธิภาพสามารถนำพาองค์กรสู่การบรรลุผลลัพธ์ตามเป้าหมายท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายที่ผู้นำจะสามารถปฏิบัติงานทุกเรื่องในทันที องค์กรจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาและบ่มเพาะผู้นำเพื่อหล่อหลอมและพัฒนาจนประสบความสำเร็จเกิดภาวะผู้นำ ที่สามารถยกระดับองค์กรไปพร้อมกับการพัฒนาครูบุคลากรและผู้เรียน การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่กระทบต่อสถานศึกษาในยุคที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน สลับซับซ้อนและคลุมเครือนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการวางแผนการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารจัดการการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงความคิดและความรู้ ให้กับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มคนที่เกิดในยุคดิจิทัล ให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา องค์กรจึงมีลักษณะโดยการเปิด เน้นขั้นตอนการสื่อสารสองทางโดยข้อมูลและสารสนเทศสามารถถูกแบ่งปันอย่างอิสระภายในองค์กร การมุ่งเน้นการทำงานร่วมกัน ซึ่งช่วยให้แผนกต่างๆ ทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น องค์กรที่คล่องตัวมักใช้การจัดเตรียมการทำงานที่ยืดหยุ่น (Agile Organization) เช่นมีการกำหนดแผนการทำงานระยะไกล เพื่อควบคุมและพัฒนาชีวิตการทำงานของบุคลากรในองค์กรได้มากขึ้น เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้าง โปร่งใส และร่วมมือกัน ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ [2]

ผู้นำที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์กรที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและสร้างแรงบันดาลใจแก่ครูและบุคลากรให้สามารถเอาชนะอุปสรรคสู่วิสัยทัศน์ โดยการเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน พัฒนาครูและผู้ร่วมงานให้มีความรู้ที่ทันสมัยและทักษะที่สอดคล้องทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการและเทคโนโลยี โดยผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต้องมีสมรรถนะที่เหมาะสมในการบริหารจัดการการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาตนเองสู่ความสำเร็จให้เกิดภาวะผู้นำ ซึ่ง [3] และ [4] กล่าวสอดคล้องกันว่าเป็นความสามารถของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่ว ที่มุ่งเน้นการทำงานเป็นทีมเพื่อจัดการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงาน ภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่ว (Agile Leadership) เป็นชุดของกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามผลลัพธ์ที่กำหนดไว้ เพื่อสนับสนุนวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร ภายใต้การสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จในอาชีพ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้ผู้นำองค์กรต้องมีทั้งความคล่องตัว มีความรู้ความชำนาญและความพร้อมในการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานหรือกลยุทธ์อย่างรวดเร็วเมื่อจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้นำต้องไม่เพียงแต่สามารถทำได้สำเร็จ แต่ยังต้องคล่องแคล่วรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์อีกด้วย [5] กล่าวสนับสนุนว่า ภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วเป็นความสามารถของผู้นำในการจัดการอารมณ์เมื่อเผชิญกับแรงกดดัน ตอบสนองต่อสถานการณ์อย่างรวดเร็ว เปิดกว้างและสร้างนวัตกรรม สร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรมีส่วนร่วม สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนขนาดใหญ่ และมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 [6] และ [7]

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสามารถตอบสนองต่อ

ความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล โดยการนำเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน และได้กำหนดทิศทางพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้กำหนดเป้าประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาจึงต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีความรู้ ทักษะ เพื่อสามารถนำสู่การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและเป้าหมายองค์กร ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น สถานศึกษา มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบท ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการดำเนินการ สามารถตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการต่าง ๆ ภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ [8] ภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วจึงเหมาะสมกับผู้นำในการบริหารองค์กร ผู้นำที่มีความสามารถในการสร้างการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วพร้อมด้วยความยืดหยุ่นคล่องตัว มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการดำเนินการ จุดประกายความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้กับบุคลากรในองค์กร สร้างแรงจูงใจในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการฏิบัติงาน สามารถสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีการแสดงออกอย่างเหมาะสมโดยเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส เพื่อให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) แบบแผนเชิงอธิบาย (Explanatory Design) โดยมีขั้นตอนการวิจัย 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภูปีการศึกษา 2567 ในสถานศึกษาทั้ง 51 แห่ง จำนวน 2,007 คน คัดเลือกโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 322 คน ตัวแปร คือ ภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การสร้างแรงบันดาลใจ การทำงานแบบเครือข่าย การปรับตัวตามสถานการณ์ และการสร้างความไว้วางใจของทีม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญและทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดใกล้เคียงได้ค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's alpha) 0.989 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมของคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ IBM SPSS Statistics หาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

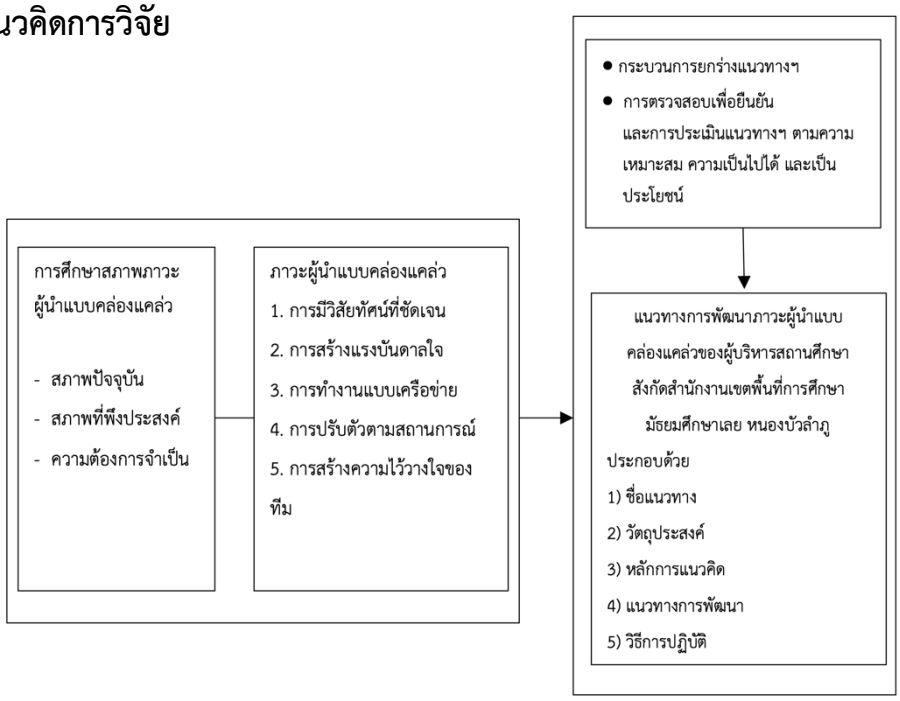
ระยะที่ 2 การศึกษาเชิงคุณภาพ เป็นการนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยในระยะนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาในระยะที่ 1 มาเป็นตัวแปรในการยกร่างการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการวางนโยบายในระดับเขตพื้นที่และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษามากกว่า 10 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 6 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 3 คน กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเพื่อการตรวจสอบและยืนยันร่างแนวทางฯ และกลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและประเมินแนวทางฯ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ ของแนวทางฯ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ชื่อแนวทาง 2) วัตถุประสงค์ 3) หลักการแนวคิด 4) แนวทางการพัฒนา และ 5) วิธีการปฏิบัติ เก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

นำผลการศึกษาจากระยะ ที่ 1 มาเรียงลำดับค่า ($PNI_{Modified}$) ดังนี้ โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย 1) ด้านการทำงานแบบเครือข่าย 2) ด้านการสร้างความไว้วางใจของทีม 3) ด้านการปรับตัวตามสถานการณ์ 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และ 5) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ แล้วนำมายกร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ชื่อแนวทาง 2) หลักการแนวคิด 3) วัตถุประสงค์ 4) แนวทางการพัฒนา และ 5) วิธีการปฏิบัติ กำหนดโครงสร้างข้อคำถาม ประกอบด้วย 1) เหมาะสม 2) ไม่เหมาะสม และ 3) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและยืนยันและให้ข้อเสนอแนะร่างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และลำดับความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้าน	ภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI Modified	ลำดับความต้องการจำเป็น
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1.	การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน	4.25	0.66	มาก	4.64	0.51	มากที่สุด	0.092	4
2.	การสร้างแรงบันดาลใจ	4.27	0.71	มาก	4.66	0.53	มากที่สุด	0.091	5
3.	การทำงานแบบเครือข่าย	4.17	0.76	มาก	4.63	0.57	มากที่สุด	0.110	1
4.	การปรับตัวตามสถานการณ์	4.22	0.70	มาก	4.63	0.58	มากที่สุด	0.097	3
5.	การสร้างความไว้วางใจของทีม	4.20	0.76	มาก	4.61	0.59	มากที่สุด	0.098	2
รวม		**4.22**	**0.72**	**มาก**	**4.63**	**0.56**	**มากที่สุด**		

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุดตามลำดับ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยภาพรวม พบว่า ค่า $PNI_{Modified}$ อยู่ระหว่าง 0.091 – 0.110 ซึ่งสามารถเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ได้ดังนี้ 1. ด้านการทำงานแบบเครือข่าย 2. ด้านการสร้างความไว้วางใจของทีม 3. ด้านการปรับตัวตามสถานการณ์ 4. ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และ 5. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย หนองบัวลำภู

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการประเมินความเหมาะสม ความเป็นได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้าน	ภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1.	การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน	4.91	0.14	มากที่สุด	4.75	0.25	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	การสร้างแรงบันดาลใจ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.67	0.30	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	การทำงานแบบเครือข่าย	4.87	0.23	มากที่สุด	4.87	0.12	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการประเมินความเหมาะสม ความเป็นได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา (ต่อ)

ด้าน	ภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
4.	การปรับตัวตามสถานการณ์	5.00	0.00	มากที่สุด	4.68	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5.	การสร้างความไว้วางใจของทีม	4.92	0.14	มากที่สุด	4.67	0.29	มากที่สุด	4.91	0.14	มากที่สุด
	รวม	**4.94**	**0.10**	**มากที่สุด**	**4.72**	**0.19**	**มากที่สุด**	**4.98**	**0.03**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 2 พบว่า การประเมินความเหมาะสม ความเป็นได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า ผลการประเมินด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมากที่สุดตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจาก [9] มีนโยบายเร่งด่วนโดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาคนไทยในศตวรรษที่ 21 ให้มีศักยภาพ รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก มุ่งเน้นพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ผ่านการยกระดับการเรียนรู้ เสริมสร้างศักยภาพ และปรับระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของอนาคต จึงทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู กำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการปรับปรุงหลักสูตร และพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จึงมีนโยบายเร่งรัดให้สถานศึกษาทุกแห่ง ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปในการจัดการเรียนรู้ด้วย ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และต้องสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแก่ครูและบุคลากร เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน นอกจากนั้นผู้บริหารต้องใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพราะ PLC เป็นสิ่งกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ช่วยลดความรู้สึกของการทำงานแบบโดดเดี่ยว และส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ [10] ที่กล่าวว่า ผู้นำที่มีความคล่องแคล่ว (Agile Leadership) ควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และปรับปรุงกระบวนการทำงานของทีมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ [6] ซึ่งพบว่า ภาวะผู้นำแบบอไจล์ (Agile Leadership) มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูและส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ [7] ที่ระบุว่าภาวะผู้นำแบบอไจล์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการทำงานของครูอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านการทำงานแบบเครือข่าย มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้เนื่องมาจากบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่ายังมีสถานศึกษาหลายแห่งประสบปัญหาความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัล และยังขาดการฝึกอบรมในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ส่งผลให้ไม่สามารถทำงานร่วมกันในเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังขาดการสื่อสารที่ชัดเจนและประสานงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่ว (Agile Leadership) ของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการทำงานแบบเครือข่ายเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในยุคที่การทำงานร่วมกันในเครือข่าย (networked work) กำลังเป็นที่นิยมและมีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากการทำงานในรูปแบบนี้ต้องการการปรับตัวและการบริหารที่ยืดหยุ่น ทันเหตุการณ์ และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว ตรงกับผลสัมภาษณ์สรุปว่า การแลกเปลี่ยนเครือข่ายเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้โรงเรียนได้ศึกษาดูงานจากองค์กรที่มีการพัฒนาและประสบความสำเร็จ เพื่อนำแนวปฏิบัติที่ดีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารและพัฒนาการเรียนการสอน นอกจากนี้การใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้และการแก้ไขปัญหาร่วมกัน สอดคล้องกับ [11] ที่อธิบายการทำงานในองค์กรแบบ Agile ที่ผู้นำและผู้ร่วมงานเน้นการทำงานแบบคล่องตัวและยืดหยุ่นที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบภายในองค์กรโดยมีการวางแผนร่วมกันทุกระดับ และกำหนดเป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน เพื่อให้องค์การสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ได้มาจากการเก็บรวบรวมการวิจัย โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) แบบแผนเชิงอธิบาย (Explanatory Design) ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด หลักการและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา จากนั้นนำมาศึกษาบริบทสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยจัดลำดับความต้องการจำเป็น และดำเนินการยกร่างแนวทางฯ เสนอแก่ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ด้วยการสัมภาษณ์เพื่อตรวจสอบและยืนยันร่างแนวทางฯ เพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่มากที่สุด

ผู้วิจัยนำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ไปเสนอกับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ประเมินความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากแนวทางฯ มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ในการส่งเสริมการบริหารที่มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น และสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ได้ตามบริบทของสถานการณ์ แนวทางฯ มีความเป็นไปได้ เนื่องจากผู้บริหาร ครูและบุคลากร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และแนวทางฯ มีความเป็นประโยชน์กับทั้งผู้บริหาร ครูและบุคลากร ในการพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน นอกจากนี้แนวทางฯ ได้ผ่านการตรวจ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้เป็นแนวทางฯ ที่มีมาตรฐานและมีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ซึ่งการประเมินนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ [12] ที่ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในการประเมินแนวทางฯ ประกอบด้วย 1) ด้านความเหมาะสม (Propriety) 2) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) และ 3) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลวิจัยพบว่า สภาพที่เป็นจริงของภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการทำงานแบบเครือข่าย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษาภายนอกที่ประสบความสำเร็จ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลในการบริหารจัดการและพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากร ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้ออำนวยต่อการยอมรับและให้เกียรติแก่ครูและบุคลากรทุกคน เพื่อเสริมสร้างขวัญกำลังใจและความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

2. จากผลวิจัยพบว่า ด้านการทำงานแบบเครือข่าย มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดในการพัฒนา ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและการพัฒนาศักยภาพร่วมกัน พร้อมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารและการปฏิบัติงาน รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐและเอกชน ตลอดจนพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารเครือข่าย ด้วยการจัดอบรมและส่งเสริมบทบาทในฐานะผู้นำทางการศึกษา (Coach) เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่

3. การศึกษาครั้งนี้ได้ค้นพบแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ ควรนำแนวทางฯ นี้ไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้แก่สถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน ได้นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและชัดเจน เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษาสู่การปฏิบัติจริงในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในสถานศึกษา เพื่อให้ได้ต้นแบบการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) เกิดประโยชน์สำหรับสถานศึกษาอื่นนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาผู้บริหารต่อไป

2. ควรมีการนำองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา ไปดำเนินการวิจัยและพัฒนา (Research and Develop) เพื่อศึกษาและพัฒนาวิธีการอย่างลึกซึ้ง ในการพัฒนาภาวะผู้นำแบบคล่องแคล่วของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อยกระดับประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาให้สูงขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. วัลลภา อารีรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ที่ให้คำแนะนำ ปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดจนให้กำลังใจและแรงบันดาลใจจนทำให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จ

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ซึ่งปรากฏนามในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจน และความถูกต้องของการใช้ภาษาของเครื่องมือ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ แก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณคณาจารย์เจ้าของตำราทุกท่านที่ได้

นำมาอ้างอิง ขอขอบคุณผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่ผู้มีพระคุณประกอบด้วย บิดา มารดา ครอบครัวของข้าพเจ้า ครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นพื้นฐานให้ผู้วิจัยได้ทำงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจนสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

1. Ministry of Education. Announcement of the Ministry of Education dated November 23, 2023: Educational Policy of the Ministry of Education for Fiscal Years 2024–2025. Ministry of Education. Bangkok; 2023
2. Basim A, Enas A. Agile leadership and its impact on high Involvement: An Analytical Study of the Opinions of a Sample of Teaching Staff in Iraqi Private Universities in The Middle Euphrates Provinces. QJAE. 2022; 24(3): 95-110.
3. Joiner B, Josephs S. Leadership Agility. 1st ed. the United States of America: Jossey-Bass; 2007.
4. Pah K. Private Secondary School Management Strategies According to the Concept of Developing the Students' Agile Leadership. [PhD thesis]. Bangkok: Chulalongkorn University; 2018. Thai.
5. Masgo E. What is Agile Leadership, and why is it important? [Internet] 2021 [updated 2021 Aug 19; cited 2024 Sep 7]. Available from: https://management30.com/blog/what-is-agile-leadership/
6. Thitikan R, Suchada N, Wanwasa S. The Relationship between Agile Leadership and Job Satisfaction of Large School Teachers in Bangkok Primary Educational Service Area Office. MCUJ. 2022; 13(2): 179-190. Thai.
7. Padiwarada K, Suchada N, Sudarat S. The Relationship between Agile Leadership and Teachers Work Efficacy in Surin School under the Secondary Educational Service Area Office Surin. SWU Res J. 2022; 19(37): 51-62. Thai.
8. The Secondary Education Service Area Office Loei Nongbualamphu. (2023). Basic Education Development Plan, the Secondary Education Service Area Office Loei Nongbualamphu 2023-2030. [updated 2023 Jul 11; cited 2024 Sep 7]. Available from: https://web.sesao19.go.th
9. Office of the Basic Education Commission. (2023) . Basic Education Development Plan (2023–2030). [updated 2022 Dec 2; cited 2025 Mar 28]. Available from: http://www.bopp.go.th
10. Kailash G. What is agile leadership: Principle, best practices, and benefits [Internet] 2023 [updated 2023 Aug 28; cited 2024 Sep 7]. Available from: https://www.culturemonkey.io/employee-engagement/agile-leadership/?utm_source=chatgpt.com
11. Tahir A. What are the Characteristics of an Agile Organization? [Internet] 2022 [updated 2022 Dec 28; cited 2024 Sep 7]. Available from: https://changemanagementinsight.com/what-are-characteristics-of-an-agile-organization/?utm_source=chatgpt.com

12. Daniel L. Stufflebeam, Chris L. S. Coryn. Evaluation Theory, Models, & Applications. 2nd ed. the United States of America: Jossey-Bass; 2014.